

16 juli 2014

De Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland, verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. C. de Jongh, advocaat te Leiden

tegen:

(wijlen) **[naam]**,
geboren op onbekende datum, overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens haar leven lid van de Zusters Franciscanessen van Denekamp.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 16 januari 2014. Op 10 maart 2014 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van zuster [naam], Provinciaal Overste van de Zusters Franciscanessen van Denekamp. De Klachtencommissie heeft kennis genomen van de brief van mr. De Jongh van 6 mei 2014. Op 10 juni 2014 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen met zijn tweelingbroer, de heer [naam] en heeft zijn standpunt nader toegelicht. Klager werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mr. De Jongh. Namens de Zusters Franciscanessen van Denekamp is verschenen [Provinciaal Overste] en mevrouw [naam], bestuurssecretaris.

2. De klacht (zakelijk weergegeven)

2.1. Klager is gedurende zijn verblijf in het kindertehuis [naam] in [plaats] seksueel misbruikt door aangeklaagde.

Klager en zijn tweelingbroer waren het elfde en twaalfde kind binnen het gezin van klager. De vader van klager was boer en aan alcohol verslaafd. De broers zijn een aantal weken na hun geboorte in het kindertehuis [naam] te [plaats] geplaatst. Op 23 augustus 1941 zijn zij, op driejarige leeftijd, verhuisd naar het kindertehuis [naam] te [plaats]. Tot hun 14e jaar zijn de broers daar gebleven, waarna zij in 1952 in het internaat van [stichting] te [plaats] zijn geplaatst.

2.2. Toen klager ongeveer negen jaar was kreeg hij een ontsteking net boven zijn zitvlak. De ontsteking was pijnlijk en moest gedurende meerdere weken elke avond behandeld worden met een speciale zalf. De zalf werd iedere avond door aangeklaagde ingewreven.

Klager moest daarbij op zijn knieën op een stoel gaan zitten en naar buiten kijken. Na een aantal behandelingen begon aangeklaagde steeds meer met de geslachtsdelen van klager te spelen. Klager durfde er niets van te zeggen; hij wist zich met de situatie geen raad en schaamde zich diep. Het seksueel misbruik heeft ongeveer een maand geduurd en vond iedere avond plaats.

2.3. Klager en zijn broer hebben in 2007 een bezoek gebracht aan de zusters en klager heeft daar over het seksueel misbruik kunnen spreken. Klager heeft ter zitting aangegeven dat het gesprek met de zusters hem goed heeft gedaan. De zusters hebben hun medeleven en spijt betuigd en er zijn ook mooie herinneringen opgehaald.

2.4. Na zijn verblijf bij de zusters van Denekamp is klager overgeplaatst naar het internaat van de [stichting] te [plaats]. Daar is klager eveneens het slachtoffer geworden van seksueel misbruik. Als gevolg van het seksueel misbruik had klager moeite met intimiteit en relaties. Klager is één maal zeer kort gehuwd geweest; van lichamelijke intimiteit was geen sprake en het huwelijk stelde niets voor. Klager heeft het huwelijk meteen beëindigd en is altijd alleen gebleven. Het verblijf in de tehuizen en het seksueel misbruik hebben klager getekend; van een normaal leven was geen sprake. Klager heeft nimmer psychische hulp gezocht.

2.5. Klager heeft lang getwijfeld of hij met zijn klacht naar voren zou komen. Het kost hem erg veel moeite om zijn verhaal te doen. Hij wenst erkenning voor hetgeen hem als jongen is overkomen. Daarnaast hoopt hij met het indienen van zijn klacht tot steun te kunnen zijn voor andere jongens die zijn misbruikt. Tevens hoopt klager dat zijn klacht ertoe kan bijdragen dat de omvang van het misbruik binnen de Rooms Katholieke Kerk in beeld wordt gebracht.

3. De inhoudelijke reactie (zakelijk weergegeven)

[Provinciaal Overste] heeft in haar reactie gesteld dat er in de archieven geen gegevens zijn gevonden die kunnen duiden op misdragingen van aangeklaagde; zodat zij de klacht van klager kan bevestigen noch ontkennen.

Hiermee wil de congregatie niet zeggen dat zij geen geloof hecht aan hetgeen klager heeft ervaren. De congregatie spreekt haar bewondering uit voor de moed die klager heeft kunnen opbrengen om met zijn verhaal naar voren te komen. Het spijt de congregatie zeer dat klager nare herinneringen heeft aan zijn periode in het [kindertehuis], waar hij zich onvoldoende geborgen en veilig voelde. [Provinciaal Overste] memoreert ook het bezoek in 2007 van klager aan de zusters waarbij klager over het seksueel misbruik en zijn nare ervaringen heeft verteld. [Provinciaal Overste] heeft ter zitting nogmaals haar spijt betuigd voor hetgeen klager is overkomen.

4. De beoordeling

4.1. Volgens de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van de Procedure.

4.3. De verklaring van klager is zeer oprecht overgekomen op de Klachtencommissie. Naast de verklaring van klager zijn echter geen andere verklaringen of feiten of omstandigheden aan het licht gekomen die zijn verklaring ondersteunen. De Klachtencommissie heeft dan ook moeten vaststellen dat voor de feiten die klager heeft gesteld onvoldoende bewijs is gevonden, zodat de klacht jegens aangeklaagde niet gegrond kan worden verklaard; waarmee overigens bepaald niet gezegd wil zijn dat de door klager gestelde feiten niet waar zijn. De Klachtencommissie overweegt nadrukkelijk dat wanneer in de toekomst alsnog meldingen jegens aangeklaagde bekend worden of klager anderszins steunbewijs kan overleggen, hij om herziening van de uitspraak kan verzoeken.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Zusters Franciscanessen van Denekamp de klacht niet gegrond te verklaren.

Dit advies is vastgesteld op 16 juli 2014 door mr. H.J. Schepen, voorzitter, mr. P.R.M. van der Ven pr. en drs. N.A.M. van Beelen, leden, bijgestaan door mr. J.C. Quint, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Tegen dit advies is geen hoger beroep mogelijk. Wel bestaat voor klager en de (gemachtigde van de) kerkelijke gezagsdrager ingevolge artikel 20 van de Procedure de mogelijkheid binnen twee weken na ontvangst van dit advies schriftelijk bezwaar in te dienen indien er naar zijn of haar oordeel een algemeen beginsel van behoorlijke klachtbehandeling is geschonden.

Op grond van artikel 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de kerkelijk gezagsdrager en aan klager verzonden.

Op grond van artikel 21.1 van de Procedure stelt de kerkelijk gezagsdrager binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies heeft genomen.

Op grond van artikel 21.3 van de Procedure geeft de kerkelijk gezagsdrager daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van artikel 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de kerkelijk gezagsdrager.